

**UCHWAŁA NR XIV/103/2015
RADY GMINY TUCZĘPY**

z dnia 28 grudnia 2015 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Tuczępy na lata
2016 – 2017**

Na podstawie art. 7, ust. 1, pkt. 5 i art. 18, ust. 2, pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515 ze zm.) oraz art.5 ust.1, art.10 ust.1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu Narkomanii tj. Dz. U. z 2012 poz.124 z poz. zm.) Rada Gminy w Tuczępach uchwała, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Tuczępy na lata 2016-2017, stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Tuczępy.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

mgr Jacek Wilk

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XIV/103/2015

Rady Gminy Tuczępy

z dnia 28 grudnia 2015 r.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY TUCZĘPY NA LATA 2016 – 2017

1. PODSTAWOWE CELE I ZAŁOŻENIA PROGRAMU.

1. Stworzenie lokalnego systemu działań profilaktycznych adekwatnego do istniejącej na terenie gminy skali potencjalnego zagrożenia narkomanią w celu wyeliminowania i redukcji czynników prowadzących do uzależnienia.

2. Wprowadzenie długofalowego procesu edukacji społecznej polegającego na systematycznym i rzetelnym dostarczaniu fachowej wiedzy wszystkim podmiotom zainteresowanym na temat zagrożeń związanych z narkomanią i uwrażliwienia na wczesne oznaki uzależnienia oraz informowanie o dostępnych formach pomocy.

3. Prowadzenie kampanii i przedsięwzięć edukacyjnych i profilaktycznych w przedmiocie uzależnienia od środków odurzających i narkotyków.

4. Wprowadzenie spójnego systemu przeciwdziałania narkomanii poprzez nawiązanie między instytucjonalnej i merytorycznej współpracy oraz koordynację działań wszystkich podmiotów państwowych, samorządowych i organizacji społecznych m. in. w celu realizacji programów edukacji zdrowotnej, zmierzających do modyfikowania stylu życia, propagowania zdrowia psychicznego, kondycji fizycznej, zdrowego stylu życia wolnego od narkotyków i innych używek, szczególnie wśród dzieci i młodzieży.

5. Wypracowanie wśród dzieci, młodzieży i osób dorosłych racjonalnych postaw wobec narkotyków i innych substancji o działaniu odurzającym poprzez wdrażanie i realizację nowoczesnych programów profilaktycznych.

6. Organizowanie alternatywnych miejsc twórczego spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży (szczególnie z grup podwyższonego ryzyka), jako uniwersalnych form oddziaływania profilaktycznego, edukacyjnego i wychowawczego.

WPROWADZENIE

Zjawisko narkomanii w Polsce w chwili obecnej staje się jednym z poważniejszych problemów społecznych i niestety wykazuje niepokojącą tendencję wzrostową. Zagrożenie to występuje na terenie całego kraju, w tym we wszystkich gminach województwa świętokrzyskiego, dotyczy wszystkich grup i kręgów społeczeństwa, niezależnie od rejonu i miejsca zamieszkania (miasto, wieś), wieku, poziomu wykształcenia oraz statusu materialnego i społecznego. W dość szybkim tempie wrasta liczba nieletnich narkomanów. Niepokojąco obniża się wiek inicjacji narkotykowej. Młodzież coraz częściej sięga po takie narkotyki jak marihuana, haszysz, amfetamina, LSD. Najmłodszy, uczniowie szkół podstawowych eksperymentują ze środkami wziewnymi; klejami i rozpuszczalnikami. Najczęstszym miejscem pierwszego kontaktu z narkotykami jest szkoła, lokale gastronomiczne, dyskoteki, oraz miejsca spotykania się młodzieżowych grup rówieśniczych jak np.: place zabaw, świetlice itp. W efekcie trwającej mody na stymulowanie się narkotykami i upowszechnienie poglądów o niskiej szkodliwości substancji psychoaktywnych - dzieci i młodzież stanowią najłatwiejszy obiekt uzależnień i cel zainteresowań handlarzy i zorganizowanych grup przestępczych zajmujących się masowym rozprowadzaniem narkotyków. Środki odurzające stały się dla wielu subkultur młodzieżowych jedynym warunkiem i sposobem na udaną zabawę będzie panaceum na stres. Nieodzowną potrzebą wydaje się konieczność /diagnozowania i rozpoznania sytuacji w poszczególnych szkołach i społecznościach lokalnych i dokonanie szczegółowej analizy stanu zagrożenia na terenie gminy. Strategicznym celem niniejszego programu jest promowanie i propagowanie idei zdrowego stylu życia poprzez kształtowanie racjonalnych i autonomicznych decyzji związanych z zażywaniem narkotyków i innych środków mogących mieć działanie

odurzające / alkohol, leki / - ze szczególnym położeniem nacisku na przyczyny i tragiczne konsekwencje brania narkotyków.

Środkiem do osiągnięcia tych celów ma być dostarczanie społeczeństwu, zwłaszcza dzieciom i dorastającej młodzieży oraz pedagogom - specyficznych informacji dotyczących mechanizmów uzależnienia oraz ogólnych umiejętności służących lepszemu radzeniu sobie z problemami żywymi i emocjonalnymi.

Program ten zakłada, że posiadanie przez dzieci, ich rodziców i wychowawców i inne osoby, dla których sprawa narkotyków nie jest obojętna - właściwych wiadomości, znacznie zmniejsza ryzyko potencjalnego uzależnienia. Informacje, które posiadają młodzi ludzie są często błędne i przeważnie silnie nasycone lękiem lub fascynacją. Brakuje natomiast obiektywnej wiedzy pozwalającej odpowiedzieć na tak ważne i podstawowe pytania jak:

- dlaczego ludzie piją i narkotyzują się?,
- jak człowiek staje się nałogowcem?,
- jak można uniknąć sytuacji prowadzącej do uzależnienia?,
- w jaki sposób można pomóc osobie uzależnionej?,
- jakie rozpoznać wczesne symptomy uzależnienia?,
- jakie niebezpieczeństwo i skutki niesie ze sobą uzależnienie bezpośrednio dla osoby uzależnionej i jego rodziny, środowiska i grupy rówieśniczej?

GŁÓWNE KIERUNKI DZIAŁANIA

1. Chronienie przed uzależnieniami m. in. poprzez natychmiastową reakcję współpracujących ze sobą służb, instytucji i obywateli na wszelkie przejawy nieprzestrzegania ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i ścisłą kontrolę miejsc potencjalnej dystrybucji narkotyków np. lokale gastronomiczne, dyskoteki, szkoły, stacje paliw itp.

2. Przeszkolenie wybranych pedagogów szkolnych i nauczycieli, funkcjonariuszy i przedstawicieli służby zdrowia w zakresie rozpoznawania narkotyków, wykrywania wczesnych symptomów uzależnień oraz przekazywania w profesjonalny sposób właściwej wiedzy dzieciom i osobom dorosłym.

3. Udzielenie interdyscyplinarnej pomocy dzieciom i rodzicom dzieci zaczynających eksperymentować z substancjami narkotycznymi i uzależnionych od środków odurzających.

4. Wprowadzenie problematyki zapobiegania narkomanii do tematyki zajęć wychowawczych we wszystkich szkołach i placówkach oświatowych na terenie gminy.

5. Finansowanie programów profilaktycznych w placówkach oświatowych oraz szkoleń mających na celu zwiększenie kompetencji zawodowych osób zajmujących się działalnością edukacyjną i wychowawczą w sferze profilaktyki uzależnień.

6. Wspólnie z innymi podmiotami organizowanie i zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży.

Najważniejsze zadania programu.

Zadanie I. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i wychowawczej w szczególności dla dzieci i młodzieży.

1. Organizowanie i prowadzenie we wszystkich szkołach i placówkach oświatowych - wychowawczych na terenie gminy, profesjonalnych programów profilaktycznych, dla dzieci młodzieży oraz ich rodziców;

2. Udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych związanych z profilaktyką narkotykową i rozwiązywaniem problemów społecznych związanych z uzależnieniami.

3. Zakup, opracowywanie i wydawanie materiałów informacyjno - edukacyjnych oraz materiałów do prowadzenia zajęć profilaktycznych i terapeutycznych w szkołach i innych placówkach oświatowych i wychowawczych i ośrodkach kultury.

4. Organizowanie i prowadzenie stałego systemu informacji na temat profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z zażywaniem narkotyków i innych substancji o działaniu odurzającym.

Zadanie II. Rozwój edukacji publicznej i szkoleń przedstawicieli różnych zawodów, instytucji i wyspecjalizowanych służb w dziedzinie przeciwdziałania narkomanii a zwłaszcza w zakresie umiejętności wczesnego rozpoznawania sygnałów wskazujących na prawdopodobieństwo zażywania narkotyków i postępowania z osobami uzależnionymi

Wspieranie działań edukacyjne - informacyjnych zwiększających wiedzę dotyczącą problematyki narkomanii ma duże znaczenie w ukształtowaniu postaw społeczności lokalnych wobec tego zjawiska. Edukacja w dziedzinie narkomanii zawierać powinna: wiedzę na temat środków odurzających, negatywnych skutków zdrowotnych i społecznych ich używania, mechanizmów powstawania uzależnienia, działań kształtujących pożądane postawy wobec środków odurzających, oraz wyrabianie umiejętności radzenia sobie z naciskami otoczenia (umiejętność asertywnego odmawiania).

Proponowane formy oddziaływań społecznych mających na celu rozwój edukacji publicznej w dziedzinie przeciwdziałania narkomanii:

1. Promowanie zdrowego stylu życia wolnego od narkotyków i innych używek oraz różnych form aktywnego spędzania wolnego czasu poprzez:

- dofinansowanie imprez sportowych i rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych,
- popularyzowanie placówek o charakterze otwartym (np. klubów, świetlic, Centrum Kultury w Tuczępach itp.).

2. Docieranie z tematyką antynarkotyczną do uczestników imprez organizowanych z okazji Dnia Wagarowicza, Dnia Dziecka, Międzynarodowych Dni Zapobiegania Narkomanii.

Zadanie III. Wdrażanie nowoczesnych programów profilaktycznych w środowiskach wychowawczych a zwłaszcza w grupach podwyższonego ryzyka i wspieranie wszelkich działań na rzecz rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniem od narkotyków na szczeblu gminnym:

1. Wdrażanie i sfinansowanie wzorcowych i pilotażowych programów profilaktycznych przez uprawnione do tego osoby i fachowców we wszystkich szkołach na terenie gminy po przez realizacje programów profilaktycznych z zakresu narkomanii.

2. Realizacja innych programów zaakceptowanych i rekomendowanych przez Ministerstwo Edukacji, Biuro ds. Narkomanii a także Departament Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego, Świętokrzyskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli.

3. Udzielanie finansowej pomocy szkołom.

4. Inicjowanie wprowadzania programów edukacyjnych w świetlicach szkolnych m. in. poprzez informowanie i dostarczanie odpowiednich materiałów informacyjnych.

5. Nawiązanie ścisłej współpracy przy opracowaniu i wdrażaniu nowych propozycji programowych i strukturalnych z następującymi instytucjami:

- współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie przy tworzeniu struktur realizujących pomoc rodzinom zagrożonym narkomanią, współpraca z ośrodkami pomocy społecznej i objęcie szkoleniami specjalistycznymi pracowników socjalnych pracujących w środowiskach gdzie może występować zagrożenie problemem narkomanii,

6. Współpraca z ośrodkami interwencji kryzysowej i punktami konsultacyjnymi działającymi w sferze uzależnień z terenu gminy, powiatu i województwa w zakresie właściwego poradnictwa i pomocy na rzecz osób i rodzin zagrożonych narkomanią i współ uzależnionych.

7. Nawiązanie współpracy z policją w celu prowadzenia wspólnych działań profilaktycznych wynikających z ustawy o policji i ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

8. Przeciwdziałanie rozprowadzaniu narkotyków wśród dzieci i młodzieży, przekazywanie informacji o zagrożeniach narkotykami na terenie gminy.

Zadanie IV. Podejmowanie skutecznych działań na rzecz zmniejszania się przypadków sięgania po narkotyki i inne substancje psychoaktywne zmieniające świadomość, szczególnie przez dzieci i młodzież.

Miarą efektywności działań i ich skuteczności jest ograniczanie liczby przypadków sięgania po narkotyki, szczególnie przez dzieci i młodzież. Warunkiem osiągnięcia tego celu jest zakres zaangażowania różnych

lokalnych podmiotów. Tylko szeroka współpraca, profesjonalne wsparcie merytoryczne oraz wsparcie finansowe wdrażanych programów, może przynieść znaczne efekty w rozwiązywaniu problemów związanych z uzależnieniami od narkotyków. Realizacja w /w zadania może być podjęta w oparciu o następujące kierunki i metody działania:

1. Oddziaływania profilaktyczne w szkołach i placówkach oświatowe - wychowawczych na dzieci i młodzież z tzw. grup wysokiego ryzyka.

- upowszechnienie materiałów edukacyjnych o tematyce antynarkotycznej - plakaty, ulotki, informatory,
- organizowanie promocji filmów i książek,

2. Podejmowanie działań informacyjnych wśród rodziców

3. Tworzenie warunków do rozwoju organizacji młodzieżowych, kół zainteresowań i innych form działalności.

Zadanie V. Nadzór nad uprawami roślin zawierających substancje, których używanie może prowadzić do narkomanii.

Nie istniały specyficzne polskie uwarunkowania sprzyjające sięganiu po środki narkotyczne. Powody odurzania się młodzieży były podobne jak w innych krajach. Różnice występowały natomiast w sferze podaży i dostępności do surowców narkotycznych. W Polsce był specyficznie łatwy dostęp do maku, słomy makowej czy konopi indyjskich, których dziko rosnące odmiany można było spotkać praktycznie wszędzie. Różnice te dotyczyły także nieskomplikowanej technologii produkcji domowych opiatów, które miały jeszcze jeden poważny atut były bardzo tanie, a zatem i konkurencyjne.

Polska do niedawna była krajem samowystarczalnym - nie związanym z międzynarodowymi mafiami narkotycznymi. Środki narkotyczne i surowce używane przez polskich narkomanów były pochodzenia krajowego. Od początku lat 90 nasiliła się ekspansja międzynarodowego narkobiznesu na rynek polski. Aktualnie w dobie postępującego kryzysu dotychczasowych wartości w społeczeństwie, reorientacji i zmiany systemów dotychczas uznawanych prerogatyw oraz bezrobocia daje się zauważyć zwrot do rodzimej bazy narkotycznej i dawnych domowych sposobów produkcji, szczególnie na terenach rolniczych gdzie dostęp do surowców jest znacznie łatwiejszy i gdzie z powodu załamania się koniunktury na towary rolnicze, pojedynczy rolnicy w nielegalnej uprawie i dystrybucji maku i konopi zaczynają upatrywać jedyne źródło i sposób podreperowania swoich mocno nadwerżonych finansów. W takiej sytuacji szczególnie uzasadnione i celowe wydaje się podjęcie następujących działań:

1. Prowadzenie przez Urząd Gminy nadzoru administracyjno- prawnego nad ścisłym przestrzeganiem zapisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii m. in. w sferze prowadzenia legalnych upraw maku i konopi, które mogą być prowadzone na podstawie:

- zezwolenia wójta,
- umowy kontraktacji, zawartej przez prowadzącego uprawę z podmiotem gospodarczym prowadzącym
- kontraktację na podstawie zezwolenia wojewody właściwego dla miejsca położenia uprawy, pozostałe
- na polu resztki poźniwne maku powinny być również zniszczone w miejscu prowadzenia uprawy w wyniku wykonania odpowiedniego zabiegu agrotechnicznego, na warunkach określonych w umowie kontraktacji.

2. W ramach wykonywania nadzoru osoby upoważnione przez Wójta Gminy są uprawnione do dokonania następujących czynności:

- wejścia na grunty na których, na których są prowadzone uprawy maku lub konopi włóknistych, w tym dojścia do tych gruntów przez inne nieruchomości,
- kontroli dokumentów uprawniających do prowadzenia upraw maku lub konopi włóknistych.

Zakończenie

Zjawisko uzależnienia i nadużywania substancji psychoaktywnych jest skomplikowanym problemem społecznym. Całkowita likwidacja używania środków odurzających jest niemożliwa, bowiem jest to zjawisko powszechne w każdej kulturze. Można stwierdzić, że wizja społeczeństwa całkowicie wolnego od substancji odurzających jest utopią. Najważniejsze wydaje się pytanie o sposoby ograniczenia popytu i metody neutralizowania skutków zażywania substancji psychoaktywnych. Wobec tego, że usunięcie z życia

społecznego owych problemów jest wręcz niemożliwe, działania nakreślone w niniejszym programie zmierzają w kierunku ich zmniejszenia. Nie mogąc wyeliminować ryzyka związanego z zagrożeniem zdrowia w tym zakresie, program ten podkreśla rolę właściwych działań edukacyjno-profilaktycznych sprzyjającym sytuacjom, w których dobrowolny, własny i świadomy wybór zmniejsza skalę zagrożenia.

Konieczne w tym zakresie jest współdziałanie wszystkich placówek, instytucji, stowarzyszeń, lokalnych liderów oraz wielu innych osób z terenu całej gminy.

W nowej, ulegającej stałym zmianom rzeczywistości społecznej z generalnym przeobrażeniem stylu myślenia, rodzi się potrzeba tworzenia nowych motywacji osobowych, popartych odpowiednimi propozycjami medycznymi, psychologicznymi i terapeutycznymi, jak również kulturalnymi, oświatowymi, wychowawczymi, sportowymi oraz wysiłkiem i wsparciem finansowym.

Gminny program przeciwdziałania narkomanii w swoich założeniach stara się wypracować takie formy działania, aby w miarę możliwości sprostać tym potrzebom.